DZIENNIK URZĘDOWY

Ministerstwa Aprowizacji i Handlu

Warszawa, dnia 21 czerwca 1946 r.

Nr 9

T r e ś ć:

Poz. 50

Instrukcja Ministra Aprowizacji i Handlu
z dnia 31 maja 1946 r.
w sprawie wykonania przepisów o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego.

Wyjaśniając przepisy dekretu z dnia 30 listopada 1945 r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 322) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 23 lutego 1946 r. w sprawie wykonania tego dekretu (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 83) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Paragrafy powołane w niniejszej instrukcji z dodaniem skrótu „rozp." oznaczają paragrafy rozporządzenia Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 23 lutego 1946 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 30 listopada 1945 r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 83), paragrafy zaś z dodaniem skrótu „instr." odnoszą się do niniejszej instrukcji.

§ 2.

1) Urzędy wojewódzkie (wydziału aprowizacji i handlu), a w miastach Warszawie i Łodzi zarządy tych miast, przystąpią niezwłocznie, zgodnie z przepisami §§ 9 i 10 rozp., po zasięgnięciu opinii właściwych terenowych rad narodowych, izb przemysłowo-handlowych i branżowych zrzeszeń przemysłu gastronomicznego do:

a) ustalenia ilości koncesji na wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa gastronomiczne na obszarze województwa oraz
b) podziału ogólnej ilości koncesji na poszczególne rodzaje przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego.

2) Plany podziału należy sporządzić w ciągu 30 dni od daty otrzymania niniejszej instrukcji.

§ 3.

Ilość koncesji należy ustalić zgodnie z istotnymi potrzebami konsumentów danego obszaru.

Podana w § 10 pkt. 1 rozp. górna granica ilości koncesji nie może być przekroczona bez uzyskania zgody Ministra Aprowizacji i Handlu.

Ilość mieszkańców oblicza się na podstawie danych statystycznych z powszechnego spisu ludności 1946 r.

§ 4.

1) Dla ustalenia planu rozmieszczenia przedsiębiorstw gastronomicznych dzieli się województwo na:

a) miasta wydzielone z powiatów,
b) powiaty.

2) Rozdział koncesji w powiecie między miastami niewydzielnymi z powiatów, a resztą obszaru powiatu ustala urząd wojewódzki (wydział aprowizacji i handlu) w zależności od potrzeb lokalnych, z uwzględnieniem gospodarczego ciążenia do poszczególnych ośrodków ludności zamieszkałej w przyległych wsiach, koloniach, osadach itp. z okazji odbywających się w tych ośrodkach jarmarków, targów, odpustów itp.

§ 5.

1) Niezwłocznie po ustaleniu ogólnej ilości koncesji i podziału ich na poszczególne rodzaje przedsiębiorstw (§ 2 instr.) urzędy wojewódzkie oraz zarządy miejskie miast Warszawy i Łodzi przedłożą Ministerstwu Aprowizacji i Handlu zestawienia, które mają zawierać (z podziałem osobno dla powiatów, osobno dla miast wydzielonych z powiatów):

a) ilość mieszkańców,
b) ogólną ilość istniejących przedsiębiorstw gastronomicznych,
c) projektowaną ilość koncesji,
d) projektowany podział wymienionych w pkt. c) koncesji na poszczególne rodzaje przemysłu gastronomicznego,

e) uzasadnienie projektu podziału, a w szczególności podziału przewidzianego w § 4 ust. 2 instr.

2) Rozdział koncesji na prowadzenie przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego rozpocząć należy niezwłocznie po potwierdzeniu przez Ministerstwo Aprowizacji i Handlu (ust. 1 niniejszego paragrafu) zestawienia.

W razie nieotrzymania potwierdzenia w ciągu 14 dni od daty przedłożenia planu podziału koncesji, należy go uważać za potwierdzony przez Ministerstwo.

§ 6.

1) Starostwa (referaty aprowizacji i handlu), a w miastach wydzielonych z powiatów oraz w Warszawie i Łodzi — zarządy miejskie, rozpoczną niezwłocznie przyjmowanie podań, wnoszonych przez osoby i instytucje, prowadzące przedsiębiorstwa przemysłu gastronomicznego na zasadzie dotychczasowych przepisów, oraz zbieranie opinii (§ 17 rozp.).

2) Za przedsiębiorstwa przemysłu gastronomicznego, prowadzone na zasadzie dotychczasowych przepisów, należy uznać jedynie takie przedsiębiorstwa

a) które posiadają potwierdzenie zgłoszenia, wydane na zasadzie obowiązujących dotychczas przepisów prawa przemysłowego, wyraźnie opiewające na prowadzenie jednego z rodzajów przemysłu gastronomicznego,

b) które wystąpiły do właściwych władz aprowizacji i handlu o potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie przemysłu gastronomicznego przed dniem 17 grudnia 1945 r., t. j. przed wejściem w życie dekretu o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 322), posiadające uprawnienia z okresu z przed 1 września 1939 r., a którym potwierdzenie zgłoszenia nie mogło być wydane wobec wejścia w życie przepisów wprowadzających nowe zasady koncesjonowania.

3) Nie uważa się za przedsiębiorstwa gastronomiczne sklepów spożywczych, budek, straganów itp., które posiadają potwierdzenia zgłoszenia na prowadzenie innych rodzajów handlu lub przemysłu, a trudnią się nielegalnie czynnościami gastronomicznymi (urządzenia do konsumcji na miejscu).

§ 7.

Starostwa (referaty aprowizacji i handlu) po zasięgnięciu opinii zgodnie z § 17 pkt. 3 rozp. prześlą podania, wymienione w § 6 niniejszej instrukcji, razem z aktami sprawy właściwym urzędom wojewódzkim (wydziałom aprowizacji i handlu).

§ 8.

Wojewodowie, a w Warszawie i Łodzi Prezydenci tych miast, niezwłocznie powołają komisje opiniodawcze przewidziane w § 17 pkt. 4 rozp.

§ 9.

Za dowód stwierdzający posiadanie przez kandydata przygotowania fachowego (§ 13 ust. 1 lit. a rozp.) powinien być uznany dowód stwierdzający ukończenie krajowej bądź zagranicznej szkoły lub kursów zawodowych branży gastronomicznej lub gospodarstwa domowego.

Za dowód posiadanej praktyki w zakresie prowadzenia przedsiębiorstwa gastronomicznego powinno być uznane zaświadczenie samorządu gospodarczego, terytorialnego lub wiarygodnego pracodawcy, stwierdzające, że petent pracował na stanowisku kierowniczym w przedsiębiorstwie gastronomicznym lub gospodnim, albo samodzielnie je prowadził.

§ 10.

Po przyznaniu koncesji osobom lub instytucjom, które prowadziły przedsiębiorstwa gastronomiczne według dotychczasowych przepisów, o ile ilości tych koncesji ustalone w zatwierdzonych zestawieniach nie zostały wyczerpane, stosuje się przepisy § 12 rozp.

§ 11.

Ubiegający się o koncesję winien złożyć przy podaniu o jej nadanie plan urządzenia przedsiębiorstwa oraz szkic sytuacyjny.

Władza winna zbadać czy opis urządzeń przedstawionych w planie odpowiada wymogom § 4 rozp., dla tego rodzaju przedsiębiorstwa gastronomicznego, na jaki ma być udzielona koncesja. W wypadku stwierdzenia usterek w urządzeniu przedsiębiorstwa, władza wezwie zainteresowanego do usunięcia dostrzeżonych braków i wyjaśni jakie wymogi stawia rozporządzenie w danym wypadku.

Przy rozpatrywaniu i zatwierdzaniu planów nowopowstającego przedsiębiorstwa gastronomicznego należy przestrzegać, aby pomieszczenia, przeznaczone na kuchnie, garmażernie, jarzyniarnie, oraz umywalnie i garderoba dla personelu przedsiębiorstwa gastronomicznego, znajdowały się na jednym poziomie z salą dla konsumcji.

§ 12.

Przy składaniu podań o udzielenie koncesji należy złożyć władzy udzielającej koncesji dowód wpłaty do urzędu skarbowego tytułem opłaty manipulacyjnej kwoty 2.000 złotych na rachunek dochodów budżetu Ministerstwa Aprowizacji i Handlu w Warszawie (cz. 12. Dz. I. § 18, według wzoru Nr 1).

Ponadto ubiegający się o koncesję wykaże się przed jej uzyskaniem dowodem subskrypcji Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r.

§ 13.

1. Koncesja na prowadzenie przedsiębiorstwa gastronomicznego winna zawierać:

a) powołanie się na art. 3 dekretu z 30 listopada 1945 r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 322), oraz na § 7 względnie § 17, (w zależności od tego, czy przedsiębiorstwo jest nowe, czy było już prowadzone na zasadzie dotychczasowych przepisów) rozporządzenia, jako na podstawę prawną udzielenia koncesji,

b) nazwę władzy udzielającej koncesji,

c) nazwisko i imię koncesjonariusza lub firmę,

d) dokładny rodzaj przedsiębiorstwa gastronomicznego, na który opiewa koncesja (restauracja, bar, kawiarnia itd.),

e) dokładny adres przedsiębiorstwa,

f) czasokres, na który została wydana koncesja (na czas nieograniczony, ograniczony),

g) datę wydania koncesji,

h) podpis władzy udzielającej koncesji,
i) pieczęć urzędu wydającego koncesję,
j) numer rejestru (§ 14 instr.).

2. Koncesja powinna być umieszczona na widocznym miejscu w lokalu przedsiębiorstwa.

§ 14.

Starostwa (referaty aprowizacji i handlu), a w miastach wydzielonych z powiatów oraz w Warszawie i Łodzi — zarządy miejskie, zaprowadzą rejestry przdesiębiorstw przemysłu gastronomicznego zgodnie z przepisem art. 136 prawa przemysłowego.

Rejestry te powinny zawierać dane wymienione w § 13 instr. pod lit.: a), b), c), d), e), f), g), oraz nazwisko i imię kierownika przedsiębiorstwa.

§ 15.

Jeżeli podanie o udzielenie koncesji zostało załatwione odmownie, należy zawiadomić o tym zainteresowanego na piśmie (decyzja) wraz z pouczeniem, iż w terminie 14-dniowym od daty doręczenia decyzji może on wnieść odwołanie za pośrednictwem władzy, która decyzję wydała, do właściwej władzy II-ej instancji (należy wskazać tę władzę).

§ 16.

§ 2 lit. e) rozp. odnosi się wyłącznie do tych zakładów cukierniczych, które nie wydają do konsumcji żadnych napojów.

W zewnętrznym oznaczeniu takie przedsiębiorstwa powinny nosić nazwę „zakład cukierniczy“.

§ 17.

Ceny za spożywane dania i napoje w przedsiębiorstwach przemysłu gastronomicznego powinny być gospodarczo uzasadnione.

Cenniki powinny być umieszczone na widocznym miejscu w pomieszczeniach przedsiębiorstwa.

W cennikach tych poza ceną na poszczególne dania, napoje itd., powinny być uwidocznione: wysokość komunalnego podatku od konsumcji, jeżeli jest on pobierany, oraz wysokość opłat procentowych na rzecz służby.

§ 18.

Władzami powołanymi do bezpośredniego czuwania nad wykonaniem rozporządzenia oraz dokonywania stałych kontroli przedsiębiorstw gastronomicznych są: referaty aprowizacji i handlu starostw, a w miastach wydzielonych z powiatów oraz w Warszawie i Łodzi — zarządy miejskie.

Minister Aprowizacji i Handlu:
(—) Dr. J. Sztachelski.

Załącznik do zarządzenia Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 31 maja 1946 r.

Wzór Nr 1.

Do
Urzędu Skarbowego
w ....

Niniejszym wpłacam zł 2.000,— słownie dwa tysiące złotych na dochód Ministerstwa Aprowizacji i Handlu Cz. 12, Dz. I. § 18 tytułem opłaty manipulacyjnej na udzielenie koncesji na prowadzenie przedsiębiorstwa przemysłu gastronomicznego .... w..............................

Data..............................

....
Podpis

Poz. 51

Okólnik Nr 43 Ministra Aprowizacji i Handlu

z dnia 4 czerwca 1946 r.

w przedmiocie sporządzania i przedkładania spisów przedsiębiorstw podlegających upaństwowieniu — wojewódzkim komisjom do spraw upaństwowienia.

1) Zgodnie z § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 1946 r. w sprawie trybu postępowania przy przejmowaniu przedsiębiorstw na własność Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 107), do sporządzania i przedkładania spisów przedsiębiorstw podlegających upaństwowieniu są właściwe Urzędy Wojewódzkie oraz Izby Przemysłowo-Handlowe.

2. Spisy, sporządzone zgodnie z zaleceniami i wzorami zawartymi w okólniku Nr. 31 z dnia 25 kwietnia 1946 r. i w okólniku Nr. 44 z dnia 4 czerwca 1946 r. po porównaniu i uzgodnieniu ze spisami sporządzonymi przez okręgi „Społem“ Zw. Gosp. Sp. R. P. oraz przez właściwe Zjednoczenia Rejonowe należy przesłać Ministerstwu do zatwierdzenia.

Tylko zatwierdzone przez Ministerstwo spisy mogą być przedłożone Wojewódzkim Komisjom.

3. Chłodni oraz fabryk drożdży nie należy umieszczać w spisach, gdyż tryb przejmowania tych przedsiębiorstw uregulowany jest odrębnie.

Minister Aprowizacji i Handlu:
(—) Dr. J. Sztachelski

Poz. 52

Okólnik Nr 44 Ministra Aprowizacji i Handlu

z dnia 4 czerwca 1946 r.

w sprawie przeprowadzenia czynności przygotowawczych związanych z przejęciem przez Państwo przedsiębiorstw poniemieckich (art. 2 ustawy z dnia 3.I. 1946 r. Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 17).

1) W wykonaniu okólnika Nr. 10 Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 15 stycznia i okólnika Nr. 31 (p. 3) z dnia 25 kwietnia 1946 r. (Dz. U. M. A. i H. Nr. 6, poz. 39), referaty upaństwowienia przedsiębiorstw Wydziałów Aprowizacji i Handlu Urzędów Wojewódzkich sporządzą spisy przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych podlegających przejęciu przez Państwo z art. 2 ustawy z dnia 3.I. 1946 r. (przedsiębiorstwa poniemieckie).

Spisy te należy sporządzać według załączonego wzoru.

2) Przy ustalaniu okoliczności, czy przedsiębiorstwo jest niemieckie należy mieć na uwadze

rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 kwietnia 1946 r. o określaniu osób, których przedsiębiorstwa przechodzą na własność Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 115).

Rozporządzenie powyższe postanawia między innymi, że za niemieckie lub gdańskie osoby prawne prawa prywatnego, uznaje się osoby prawne, których:

a) siedziba w dniu 1 września 1939 r. znajdowała się na obszarze Rzeszy Niemieckiej,

b) więcej niż połowa kapitału zakładowego, w okresie między dniem 1 stycznia 1939 r. a datą wejścia w życie ustawy z dnia 3.I 1946 stanowiła choćby przejściowo własność niemieckich lub gdańskich osób prawnych. Do przedsiębiorstw niemieckich zalicza się również te przedsiębiorstwa, które były kontrolowane przez obywateli niemieckich. Zgodnie z § 3 powołanego zarządzenia są to takie przedsiębiorstwa, w których decydujący wpływ na zarząd przedsiębiorstwa mieli obywatele niemieccy lub gdańscy.

3) W związku ze sporządzeniem powyższych spisów referaty upaństwowienia odniosą się do właściwych oddziałów Urzędów Likwidacyjnych o pomoc w zbieraniu materiału potrzebnego do sporządzania spisów.

Korzystać należy również z danych, które posiadają Wydziały Przemysłowe Urzędów Wojewódzkich.

4) Zwraca się uwagę, że przejęciu na własność Państwa podlegają również:

a) przedsiębiorstwa handlowe poniemieckie,

b) przedsiębiorstwa spółdzielni niemieckich.

5) Jeżeli część przedsiębiorstwa stanowiła własność związków samorządowych lub spółdzielni polskich, a pozostała część stanowi majątek poniemiecki, to upaństwowieniu podlega tylko część poniemiecka.

Okoliczność tę należy uwzględnić w spisie z uwidocznieniem jaka część przedsiębiorstwa ulega upaństwowieniu.

6) Spisy należy przedkładać w terminach określonych w okólniku Nr. 31.

Minister Aprowizacji i Handlu:

(—) Dr. J. Sztachelski

Załącznik do okólnika Nr 44 Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 4.VI. 1946 r.

S P I S

przedsiębiorstw, przechodzących na własność państwa (lub osób prawnych prawa publicznego) na zasadzie art. 2 Ustawy z dn. 3.I. 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 17**).

Województwo ....

L. p.	Przedmiot przedsiębiorstwa Branża*)	Nazwa i forma prawna**) w g rejestru handl. na dz. 1.9.39 r. na dz. 1.1.95 r.	Nazwa i forma prawna**) w braku rejestru na podstawie innych źródeł	Imię i nazwisko właściciela (li) i ostatnie znane miejsce zamieszkania	Siedziba: Zarządu w dniu 1.9.39 r.	Siedziba: Zakładu	Imię i nazwisko członków zarządu, udziałowców, obywatelstwo, narodowość, ostatnie miejsce zamieszkania / wysokość udziałów	Wysokość kapitału zakładowego niem. w procentach	Przepis Ustawy	Obecnie w czyim zarządzie, na jakiej podstawie prawnej pod jaką nazwą****)	Uwagi

OBJAŚNIENIA: *) Oddzielne spisy dla każdej z następujących branż:

Branża Przemysłu Cukierniczego (obejmuje fabryki i wytwórnie czekolady, cukierków, miodu sztucznego, pierników, herbatników, sucharków, makaroniarnie).
" " Ziemniaczanego (obejmuje krochmalnie, syropiarnie, płatkarnie).
" " Surogatów Kawowych i Namiastek Spożywczych (obejmuje fabryki i wytwórnie: surogatów kawy, środków kawowych, budyni, zup, kostek bulionowych, przypraw do zup, proszku do pieczenia, cukru wanilinowego, olejków aromatycznych i esencji, palarnie kawy prawdziwej).
" " Winiarsko-Octowego (obejmuje fabryki i wytwórnie octu, płynnego owocu i warzyw, syropów owocowych, musztardy, ekstraktów i esencji owocowych).
" " Konserwowego (obejmuje: bekoniarnie i fabryki konserw mięsnych, konserw warzywnych, marmelady, soków owocowych, wędzarnie, przetwórnie ryb solonych).
" " Drożdżowego (obejmuje: fabryki drożdży, fabryki drożdży prasowanych).
" " Piwowarsko — (obejmuje: browary, słodownie, wytwórnie wód gazowych).
" " Słodowniczego (obejmuje: rozlewnie piwa).
" " Młyńsko-Piekarnianego (obejmuje: młyny wszelkiego typu, wiatraki, piekarnie).
" " Olejarskiego (obejmuje: rafinerie tłuszczów jadalnych, olejarnie, fabryki margaryny, utwardzalnie),

oraz oddzielne spisy dla różnych przedsiębiorstw przemysłu spożywczego niewymienionych wyżej (np. mleczarskie, suszarnie płatków i tp.).

**) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dn. 11.4. 46 r. (Dz. U. R. P. Nr 7 poz. 115).
***) spółka akcyjna, sp. z ogr. odp., spółka jawna i tp.
****) w Zarządzie Zjednoczenia, wydzierżawione przez T. Z. P., w zarządzie spółdzielni i tp.

Według tego samego wzoru należy wypełniać spisy dla przedsiębiorstw handlowych niemieckich, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 11.4. 46 r. (Dz. U. R. P. Nr 17 poz. 115).

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA APROWIZACJI I HANDLU

DO NABYCIA: MINISTERSTWO APROWIZACJI I HANDLU — WARSZAWA, PUŁAWSKA 28. CENA ZŁ 10·

Druk. F. H. Bogucki i S-ka, Warszawa, Hoża 55.